

Dokument č. CH/7

1991, 21. října – Praha. Protokol o výsledku svědka ppor. Václava Draga, bývalého zástupce velitele čety 1. roty 3. praporu Pohotovostního pluku Veřejné bezpečnosti ČSR

[...]¹

K SNB jsem nastoupil dne 1. 9. 1983 jako posluchač na PP VB ČSR. Po skončení v roce 1985 jsem rok pracoval na MO VB Praha 4 Braník ve funkci IPS. Pak jsem se zpět vrátil na PP do funkce zástupce velitele čety u druhé roty, třetího praporu. Pak jsem byl na jeden rok v důstojnické škole SNB v Holešově a vrátil jsem se k PP na stejnou funkci. Ještě před listopadem 1989 jsem přešel na první rotu téhož praporu, opět jako ZVČ. K 31. 3. 1990 jsem na vlastní žádost od SNB odešel.²

Dne 17. 11. 1989 jsem byl ve službě a spolu s jinými jsem byl vyslán do prostoru Národní třídy. Po příjezdu tam již naše jednotky uzavíraly Národní třídu na úrovni Albatrosu a na Národní třídě již stál dav manifestujících. Od mého nadřízeného byl to buď kpt. Vízner³ nebo mjr. Valčík jsem dostal rozkaz, abych si vzal asi 10 příslušníků a s nimi uzavřel Mikulandskou ulici při ústí do Národní třídy. Učinil jsem tak, víceméně náhodně vybral asi 10 kluků ze zadních řad kordonu na Národní (ani nebyli všichni z mé čety, byli však ze stejné roty) a do Mikulandské jsme se vydali pěšky Spálenou a doprava do Ostrovní ulice. Když jsme zabočili dále doprava do Mikulandské, zjistil jsem, že se v ní nacházejí lidé, ulice byla plná, nebylo přes ty lidi vidět na Národní třídu. Lidé tam spíše postávali, jako by byli zvědaví, co bude. Dál jsme Mikulandskou nepostupovali a já jsem vysílačkou oznámil dotyčnému nadřízenému, že pro množství lidí v Mikulandské nelze tuto ulici uzavřít u Národní, ale že ji uzavíráme při jejím ústí do Ostrovní ulice. Kolik bylo v tu dobu hodin[,] si již nepamatuji. Uzávěra byla provedena tak, že všech asi 10 příslušníků stálo na kraji Mikulandské přes celou její šířku, byli v uniformách s obušky, ale bez štítů.

¹ Václav Draga (nar. 5. 4. 1964) byl ke dni výsledku o tématu „události 17. listopadu 1989“ číšníkem restaurace U Trajců, Hotely a restaurace v Praze 2, Legerova 9.

² Dne 1. 9. 1983 byl přijat do služebního poměru příslušníka SNB jako frekventant PP VB ČSR, 1. 3. 1985–31. 7. 1985 záloha pro přechodně nezařazené, 1. 8. 1985 inspektor pořádkové služby MO-VB Braník, 1. 8. 1986 zástupce velitele čety 3. praporu PP VB ČSR, 31. 8. 1987–22. 6. 1988 povolán k desetiměsíčnímu internátnímu studiu DŠ SNB v DPŠ SNB Holešov – obor VB pořádková služba, 1. 3. 1990 zařazen do zálohy pro přechodně nezařazené příslušníky v kádrové a materiální péči NOŠ VB ČSR, 31. 3. 1990 uvolněn ze služebního poměru příslušníka SNB.

³ Kpt. JUDr. Václav Vízner (nar. 31. 1. 1955) byl 1. 9. 1974 přijat do služeb SNB a ustanoven do funkce velitel družstva 2. čety 1. roty 1. praporu PP VB ČSR, 1. 3. 1976 zařazen do stálého stavu jako výkonný praporčík 3. roty 4. praporu, 8. 3. 1976–13. 8. 1976 absolvoval 4. semestr praporčícké školy při PP VB ČSR Praha 9, 1. 9. 1976 referent 4. praporu PP VB ČSR, 1. 3. 1977 velitel 1. čety 3. roty 4. praporu, 1. 3. 1978 velitel 4. čety 2. roty 2. praporu, 1. 9. 1978–25. 7. 1980 večerní studium DŠ SNB při VŠ SNB – směr VB, 1. 9. 1979 velitel 2. roty 2. praporu PP VB ČSR, 1. 9. 1981 dočasně pověřen výkonem funkce zástupce velitele 2. praporu PP VB ČSR, 1. 9. 1982 pověřen zastupováním ve funkci zástupce velitele 2. praporu PP VB ČSR, 1. 9. 1983–31. 7. 1986 denní studium fakulty VB VŠ SNB, 1. 8. 1986 velitel 1. roty 3. praporu PP VB ČSR, 1. 2. 1989 pověřen zastupováním ve funkci zástupce velitele 3. praporu PP VB ČSR, 1. 3. 1990 zařazen do zálohy pro přechodně nezařazené příslušníky v personální a materiální péči Odborné nástupní školy VB pro ČR, 31. 12. 1993 ukončen služební poměr příslušníka PČR.

Jak jsem řekl, měl jsem rozkaz uzavřít Mikulandskou, což znamená nikoho nepouštět ani tam ani sem. Nedbal jsem však tohoto rozkazu a lidí, co chtěli z Mikulandské odejít, zejména starší osoby, jsem nechával propouštět ven. Nedokáží již odhadnout, jak dlouho tento „volný režim“ trval. Pak se však do Mikulandské přelil dav z Národní třídy a Mikulandská byla plná doslova hlava na hlavě. Bylo mi jasné, že uzávěry jinde umístěné se musely pohnout. Snažil jsem se dovolat nadřízených, co s tím, a žádal jsem posilu. Nedočkal jsem se ani posil, respektive vůbec jsem se nedovolal, nakonec posily přišly, ale cizí z jiného praporu, chtěl jsem také žádat povolení propouštět lidi, ale jak jsem již řekl, nedovolal jsem se. Přišetší posile velel kpt. Diro⁴, s kterým jsme se domluvili, že není možné takhle dál ty lidi tam držet a já mu řekl, aby se zkusil dovolat, že mně se to nepodařilo. On se kamsi dovolal a pak jsme udělali to opatření, že kordon z mých příslušníků se pootočil a postavil se našikmo na křižovatce Mikulandská – Ostrovní tak, že bránil vstupu do Ostrovní směrem ke Spálené a uvolnil průchod z Mikulandské do Ostrovní směrem k Národnímu divadlu, respektive směrem do Opatovické ulice. Rovněž již nedokážu určit, kolik bylo tehdy hodin, ale pokud mám srovnat dvě časová období, jednak od vytvoření uzávěry do doby na valení davu do Mikulandské ulice a jednak od tohoto okamžiku do uvolnění uzávěry, tak to druhé období bylo kratší. V době, kdy byla Mikulandská přeplněna, také došlo k propouštění, ale už jen ve výjimečných případech, jako např. když se tam nějaké holce udělalo špatně, tak i s jejím doprovodem jsem jim umožnil z Mikulandské odejít. Po celou dobu co jsme na tom místě dělali uzávěru, tam jinak byl klid, z naší strany nedošlo k žádnému zákroku a ze strany demonstrantů k žádnému napadání, ledaže skandovali hesla.

K dotazu, na skutečnost, že podle svědeckých výpovědí zasahujících příslušníků i účastníků demonstrace, měla z davu shromážděného na Národní třídě odejít přibližně téměř polovina osob s tím, že jediná možná cesta byla přes uzávěru tvořenou mojí jednotkou, uvádím, že do doby velkého zhuštění osob v Mikulandské ulici jsme propouštěli přítomné osoby velmi volně, neboť jsme nemohli rozlišit, kdo je účastník demonstrace a kdo místem běžně prochází. Tímto způsobem jsme nechali odejít prakticky všechny, kteří se nacházeli v Mikulandské bezprostředně po zaujetí našeho postavení.

K dotazu dále dodávám, že [na] uzávěru Mikulandské ulice jsem byl vyslán, jak jsem výše uvedl, asi tak třičtvrtě hodiny poté, co byla vytvořena uzávěra na Národní u Albatrosu a myslím, že už to bylo v době, kdy bylo na místě vozidlo Bouře a hlásilo výzvy k rozchodu.

Protokol dán k přečtení.

⁴ Kpt. Ondrej Diro (nar. 25. 5. 1947) byl 15. 10. 1968 přijat do SNB jako hlídkový příslušník obvodního oddělení Příbryslav, 5. 11. 1968–10. 4. 1969 posluchač nástupní školy VB pro maturanty v SOŠ MV Červená nad Vltavou, 1. 10. 1969 výkonný příslušník OO-VB Příbryslav, 1. 1. 1972 výkonný příslušník OO-VB Havlíčkův Brod, 4. 9. 1972 zahájen 1. běh dálkového studia dvouročního nadstavbového kursu pro příslušníky SNB absolventy středních škol při SOŠ Veltrusy – směr VB obor pořádková služba, 3. 9. 1973–27. 7. 1974 přeřazen do OŠ MV ČSR Vsetín, 1. 9. 1974 výkonný příslušník MO-VB Zbraslav, 1. 10. 1974 referent 2. skupiny OO-VB Praha 5, 1. 10. 1977 starší inspektor pořádkové služby OO-VB Chotěboř, 1. 11. 1983 velitel čety 2. praporu PP VB ČSR, 1. 12. 1986–28. 2. 1987 stáž na OS SNB Praha 9, 1. 9. 1989–30. 11. 1989 stáž u S-SNB hl. m. Prahy a Středočeského kraje, 1. 3. 1990 zařazen do zálohy pro přechodně nezařazené příslušníky v personální a materiálové péči Odborné nástupní školy VB pro ČR.

Po přečtení protokolu změnu, opravu nebo doplnění nežádám a jako správný protokol podepisuji v 13.45 hodin.

[...]⁵

ŽÁČEK, Pavel: Vypovídat pravdu a nic nezamlčet. Protokoly parlamentní vyšetřovací komise pro objasnění událostí 17. listopadu 1989. CEVRO – Liberálně konzervativní akademie, Praha 2014, s. 811–813.

⁵ Vlastnoruční podpisy svědka Václava Draga, vyslychajících JUDr. Aleše Kubláka, Jaroslava Světničky a zapisovatelky Marty Prachařové.